

Afdeling	: Griffie	Raadsvoorstel: DJ-486502
Naam opsteller voorstel	: M. Wolfs-Corten m.wolfs@weert.nl / 0495-575206	Zaaknummer: 486201
Portefeuillehouder	: A.A.M.M. (Jos) Heijmans	

Onderwerp

Pilot "Grip op Regionale Samenwerking".

Voorstel

Te besluiten tot een doorstart van de pilot "Grip op Regionale Samenwerking" en de volgende raadsleden af te vaardigen naar de gremia binnen de pilot:

Regiegroep	----
Netwerkgroep SML	C. Jacobs
Netwerkgroep Omnibuzz	----
Netwerkgroep RUD Limburg Noord	E. Henderikx en P. Sijben

Inleiding

De laatste jaren zijn er steeds meer regionale samenwerkingsverbanden ontstaan. Vanuit het Rijk wordt dit ook gestimuleerd vanuit de gedachte dat bepaalde taken dermate complex en/of specialistisch zijn dat het niet efficiënt en effectief is als individuele gemeenten deze taken uitvoeren. Samenwerkingsverbanden vormen daarmee als het ware een alternatief voor herindeling of fusie en een antwoord op noodzakelijke schaalvergroting.

In literatuur en praktijk is discussie ontstaan over de toename van het aantal gemeenschappelijke regelingen en andere regionale samenwerkingsverbanden, omdat deze niet democratisch gelegitimeerd zijn, terwijl er belangrijke bevoegdheden (veelal raadsbevoegdheden) in worden ondergebracht. Bovendien zijn het collegeleden van de betrokken gemeenten die Algemeen Besturen en Dagelijks Besturen bemensen. De raad als democratisch gekozen orgaan raakt deze bevoegdheden kwijt en wordt daarmee op afstand gezet. Er wordt gesproken over het ontstaan van een 'democratisch gat'.

De Handreiking "Grip op Regionale Samenwerking" van het Ministerie van BZK, de Vereniging van Griffiers en Raadslid.Nu uit 2015 en het rapport "Wisselwerking" van de Raad voor het Openbaar Bestuur van december 2015 adviseren gemeenteraden en hun griffiers dit onderwerp op te pakken en te bezien hoe de positie van de raad bij regionale samenwerking verbeterd kan worden.

Beoogd effect/doel

Op 30 juni 2016 vond de regionale raadsbijeenkomst "Grip op Samenwerking" plaats. Doel van de bijeenkomst was in regionaal verband te spreken (en kennis te vergaren) over de rol en positie van de raden bij verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden. Hoe kunnen raadsleden grip houden op de samenwerkingen?

Vervolgens hebben de raden in Midden-Limburg in het najaar van 2016 (raadsbesluit Weert 29 september 2016) ingestemd met het opstarten van een project om mogelijkheden uit te werken om de positie van de raad bij samenwerkingsverbanden te versterken. Tevens werd besloten om daarvoor een regionale (Midden-Limburgse)

werkgroep "Grip op Samenwerking" in te stellen bestaande uit de 7 griffiers en 2 raadsleden per gemeente.

Doel van het project is een versterkte positie van de raad bij het aangaan van nieuwe regionale samenwerkingsverbanden en bij bestaande regionale samenwerkingsverbanden. De regionale werkgroep richt zich uitsluitend op de processuele aspecten en niet op de inhoud. Het doel is dat na het doorlopen van een pilotfase de gemeenteraden een concreet instrumentarium in handen krijgen.

De regionale werkgroep kreeg de opdracht mee een plan van aanpak op te stellen waarin zou worden geduid:

- hoe de raden in Midden Limburg concreet hun grip op samenwerkingen kunnen vergroten;
- hoe o.a. de (onderlinge) informatievoorziening, de verantwoording en ook de sturing vanuit raadsperspectief verbeterd kan worden;
- waarop de raden zich zouden dienen te richten (welke verbonden partijen / samenwerkingsverbanden);
- hoe e.e.a. georganiseerd zou kunnen worden en welke acties daarvoor nodig zijn.

Argumenten

Op 21 juni 2017 heeft de raad ingestemd met het door de werkgroep uitgewerkte plan van aanpak van het project "Grip op Regionale Samenwerking". De raden van de andere Midden-Limburgse gemeenten hebben in het voorjaar van 2017 eveneens ermee ingestemd.

Het door de regionale werkgroep opgestelde plan van aanpak bevat een aantal elementen: 1) een instrumentenkoffer: hierin worden instrumenten uitgewerkt waarmee de raden een betere positie kunnen krijgen aangaande de samenwerkingsverbanden op het gebied van informatievoorziening, kaderstelling en controle. Deze instrumenten zijn uitgewerkt voor bestaande samenwerkingsverbanden, het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden en het aanhaken op reeds bestaande samenwerkingsverbanden.

2) een "regionaal communicatieplatform": het belangrijkste doel van het communicatieplatform is om de informatievoorziening vanuit gemeenteraden richting samenwerkingsverbanden maar ook andersom, vanuit de samenwerkingsverbanden richting raden, op een effectieve en efficiënte wijze vorm te geven. Dit heeft invulling gekregen in de vorm van een regionale regiegroep, bestaande uit raadsleden uit Midden-Limburg en griffiers.

3) een pilot: uit alle samenwerkingsverbanden waaraan de 7 Midden-Limburgse gemeenten deelnemen zijn prioritaire samenwerkingsverbanden geselecteerd. Daaruit zijn drie samenwerkingsverbanden gekozen, waarop wordt ingezoomd in een pilotfase (Omnibuzz, SML en RUD Limburg noord). Bij deze drie samenwerkingsverbanden wordt bekeken waar de knelpunten liggen en welke instrumenten daarvoor een oplossing kunnen bieden. Dit gebeurt door 3 netwerkgroepen bestaande uit raadsleden uit Midden-Limburg en ondersteund door griffiers. De regionale regiegroep vormt het overkoepelende overleg. In januari 2018 heeft de regionale regiegroep een tussenevaluatie uitgebracht (overdrachtdocument), op basis van eigen ervaringen en de ervaringen van de drie netwerkgroepen. De pilots zijn nog niet klaar. Het is de bedoeling dat ook de nieuwe raden ervaringen met samenwerkingsverbanden opdoen alvorens zij een eindadvies uitbrengen aan de gemeenteraden van Midden-Limburg.

De verdere planning ziet er als volgt uit:

- Besluitvorming over de doorstart van de pilot door de nieuwe raad in mei 2018 (inclusief afvaardiging naar gremia binnen de communicatiestructuur). Dat voorstel ligt nu voor.
- Een evalueatie van de pilotfase in december 2018.

Kanttekeningen en risico's

Conform artikel 147a, lid 4 van de gemeentewet wordt het college in de gelegenheid gesteld zijn wensen en bedenkingen over onderhavig voorstel ter kennis van de raad te brengen.

Financiële gevolgen

De reiskosten van de afgevaardigden naar de regionale bijeenkomsten.

Uitvoering/evaluatie

De eindevaluatie van dit project is voorzien in december van dit jaar.

Communicatie/participatie

Niet van toepassing.

Advies raadscommissie

P.M.

Bijlagen

1. Plan van Aanpak met als bijlagen: instrumentenkoffer, stoplichtmodel en notitie communicatiestructuur.
2. Overzicht samenwerkingsverbanden waarbij de gemeente Weert betrokken is (stand mei 2018).
3. Raadsvoorstel "Procesvoorstel Grip op Samenwerking" van 29 september 2016 en raadsvoorstel "Plan van Aanpak Grip op Regionale Samenwerking" van 21 juni 2017.
4. Verslag regionale raadsbijeenkomst "Grip op Samenwerking" d.d. 30 juni 2016.
5. De verslagen van de bijeenkomsten van de regionale werkgroep.
6. Tussenevaluatie van de regiegroep van januari 2018 met bijlagen.
7. Handreiking Grip op Regionale Samenwerking van het ministerie van BZK, de Vereniging van Griffiers en Raadslid.Nu.
8. Rapport "Wisselwerking" van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het fractievoorzittersoverleg,

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 16 mei 2018.

besluit:

Tot een doorstart van de pilot "Grip op Regionale Samenwerking" en de volgende raadsleden af te vaardigen naar de gremia binnen de pilot:

Regiegroep	----
Netwerkgroep SML	C. Jacobs
Netwerkgroep Omnibuzz	----
Netwerkgroep RUD Limburg Noord	E. Henderikx en P. Sijben

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 mei 2018.

De griffier,	De voorzitter,
 M.H.R.M. Wolfs-Corten	 A.A.M.M. Heijmans